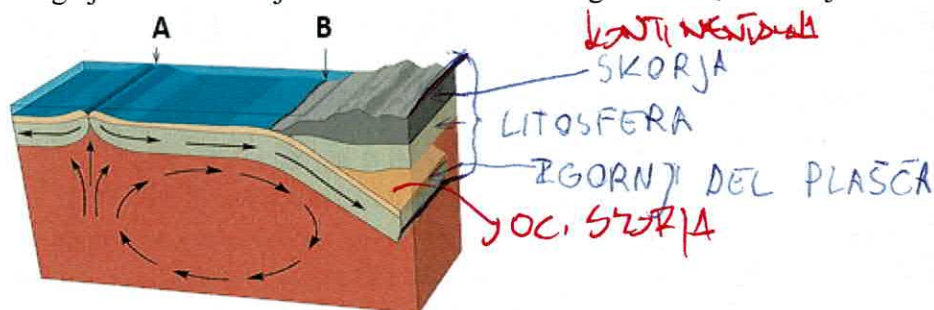

1. Oglej si skico. Na njen natančno označi obseg litosfere, in vse njene dele ob skici tudi poimenuj. (3)

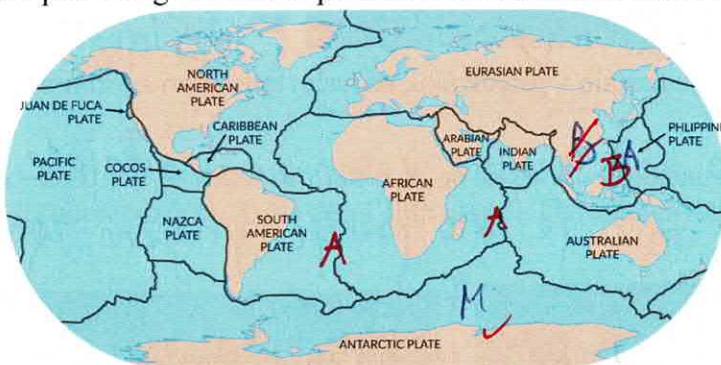
2. Zakaj se na območju B v zgoraj prikazanem primeru ena plošča upogiba pod drugo? (1)

Ker je oceanska plošča težja od kontinentalne, pride do podpiranja oceanske plošče ob stiku.

3. Katero izmed območij, A ali B, prikazuje nastanek srednje-oceanskega hrbta? Razloži, kako je nastal. (2)

Območje A - nastalo je z raztezanjem, in sicer ~~tektonski~~ plošči sta se razmikali, nastala je luknja, katero je zapolnila magma, ki se je strdila z vodo.

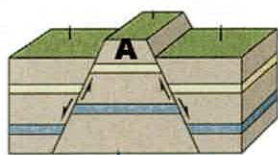
4. Na spodnji karti s črkama A in B označi po eno območje, ki ustreza premikoma plošč, ki sta s tema črkama označena na skici v prvi nalogi. S črko M pa označi eno tektonsko mirno/neaktivno območje. (2)

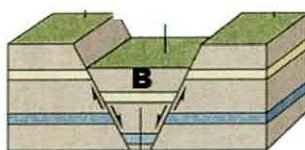
5. Smiselno poveži pojme litosfera, kamnine in astenosfera. (1)

Trdna litosfera, narejena iz kamnin, plava na astenosferi. (po tleh)

6. Poimenuj proces oblikovanja površja, ki ga prikazuje skica ter imenuj reliefni obliki A in B, označeni na skici. (2)

Oblika A: planota
 Proces: subdukcija

Oblika B: kotlina

epirogeneza

7. Oglej si fotografijo. Poimenuj skupino kamnin po nastanku, ki je prikazana. Po čem si jo prepoznal-a? Pojasni, kako je fotografija povezana s procesom, poimenovanim v prejšnji nalogi. (2)

skupina kamnin: sedimentne
prepoznavni znak: plastnatost kamnine ✓

pojasnilo povezave: Ob dvigovanju in spuščanju so se nabirale različne kamnine. ✓

8. V katero skupino kamnin sodi marmor? Kako je nastal? Pojasni, ali lahko nastane marmor tudi kadar poteka proces, ki je prikazan v nalogi 6. (3)

Skupna kamnin: metamorfne
Nastanek: ob močnem pritisku in visoki temperaturi se apnenec z metamorfozo spremeni v marmor.
Pojasnilo: Lahko bi nastal ob pritisku ✓

9. V starejšem paleozoiku se je oblikovalo precej današnjega površja. Kako imenujemo glavni oblikovalni proces v tem obdobju in kateri deli današnjega površja (kako jih skupaj imenujemo) so iz te dobe? (2) ✓

Oblikovalni proces: kaledonsko gubanje ✓ Ime delov površja: ~~staro nagubano gorstvo~~ planote in kotline ✓

10. Pojasni, ali je površje, ki je nastalo v paleozoiku, na način opisan pri zgornji nalogi, večinoma zgrajeno iz granita in bazalta. (1)

Ja, saj so sedimentne kamnine nastajale šele v mezozoiku, torej je bilo površje pretežno zgrajeno iz magmatskih in nekaj tudi metamorfnih kamnin, ki so nastale iz magmatskih, granit in bazalt. pa sta magmatski kamnini. ✓

11. Poveži pojme tako, da prvi koloni pripišeš najbolj ustrezno črko iz druge kolone! Vsak pojem ima samo eno rešitev. Poišči najbolj smiselno kombinacijo. (2)

<u>A</u> ježa	A - terasa
<u>E</u> prvotna kontinentalna skorja	B - mezozoik
<u>B</u> Tetis	C - abrazija
<u>C</u> morje	D - holocen
<u>D</u> eksogeni procesi	E - predkambrijsko kopno

12. Imenuj in pojasni potek procesa prikazanega na sliki. (2)

BIOLOŠKO PREPEREVANJE
Korenine se se zarasle v kamnino -
ko kamnina ne more več vzdrževati
pritiska, počasi.

13. Kako imenujemo reliefno obliko, ki je prikazana na sliki? Pojasni njen nastanek. Pri razlagi uporabi ime bistvenega eksogenega procesa, ki oblikuje ta pojav. (2)

Rečna delta

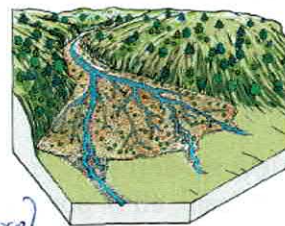
Reka čez celotno pot od začetka uporablja (bočno) erozijo in tako nabira kamnine, katere se na koncu poti, ko je tok najbolj počasen, odlagajo z akumulacijo.

14. Napiši eno podobnost in eno razliko med reliefno obliko, prikazano na spodnji skici in tisto, ki je prikazana na sliki v zgornji nalogi. (2)

Podobnost: Pri obeh je glavni proces akumulacija

Razlika: Pri delti se akumulacija dogaja ob izlivu v morje, pri vršaju pa v izlivu v doline (iz gore).

15. Imenuj proces, ki se dogaja na pobočju, prikazanem na levi sliki. Desna slika prav tako prikazuje gozd, a za premik dreves je kriv drug proces, ki je nekoliko drugačen od tistega, na levi sliki. Napiši v čem se ta proces razlikuje od procesa na a levi sliki. (2)

Proces levo: denudacija

Razlaga razlike med procesoma:

Na levi sliki polzi trda podlaga (kamnine), medtem ko na desni sliki polzi ledena podlaga (permafrost).

16. Imenuj rečno reliefno obliko, ki je vidna okoli črke A na levi sliki. Poimenuj bistven proces s katerim je reka oblikovala predel na območju črke A. Na desni sliki označi, kje se bo ta reliefna oblika najverjetneje v kratkem oblikovala. (3)

reliefna oblika:

mrtvi meander

proces:

bočna erozija

17. Kako imenujemo reliefno obliko, ki je prikazana na sliki? Opiši kako bi se sčasoma spremenilo površje in kaj bi nastalo, če bi prikazano reliefno obliko v ledeni dobi pokrival ledenik in če bi le-ta segal do morja? (2)

V-dolina

Če bi ledenik zapolnil V-dolino, bi prišlo do postopka ledeniške erozije, ki bi spremenila V-dolino v U-dolino. V primeru, da bi ledenik segal do morja, bi nastal fjord, saj bi morje zapolnilo U-dolino.

18. V vsaki od spodnjih trditev, ki se navezujejo na sliko, obkroži pravilni del, da bo stavek smiseln. (2)

a. Reliefna oblika, ki je prikazana na sliki je nastala s procesom

ledeniške erozije / mehaničnega ~~preperevanja~~ / rečne ~~erozije~~

b. Na pobočjih nad dolino večinoma poteka proces

~~abrazijske~~ / biološkega ~~preperevanja~~ / mehaničnega preperevanja

c. Razpadel material, ki je akumuliran na dnu in ob robovih te doline imenujemo:

~~pród~~ / morena / konglomerat

19. Na levi spodnji sliki je prikazana morena. Če bi fotografiji povečali, bi lahko opazili kamnine, ki jo gradijo. Pojasni, ali bi povečana fotografija izgledala tako, ko prikazuje desna slika. (1)

Ne, saj so kamnine v moreni že zelo močno preperele in se zato v zelo majhnih kosčkih.

20. Poimenuj ledeniške reliefne oblike, ki jih prikazujejo črke na fotografijah. (2)

A obvisela dolina B balvan C piramidasti vrh D krnica

Odloči se za reliefno obliko A ali C in pojasni njen nastanek. (1)

A
~~Ko ledenik zapolne dolino (katere so bile predhodno povezane), začne ledenik z erozijo~~

C
Ledenik obda goro, nanjo izvaja pritisk in povzroča ledeniško erozijo, nakar to povzroči nastanek, špičastega, piramidastega vrha.